

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. godina. Ovaj prevod urađen je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund) i nije obavezujući za Sud. Više informacija može se pronaći u punoj izjavi o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Informator o sudskoj praksi Suda br. 139

mart 2011. godine

Otegi Mondragon protiv Španije - 2034/07

Presuda od 15.3.2011. godine [Treće odjeljenje]

Član 10

Član 10 stav 1

Sloboda izražavanja

Osuđujuća presuda u krivičnom pravu zbog uvrede kralja: *utvrđena je povreda*

Činjenice – Tokom konferencije za štampu, podnosilac predstavke je, kao portparol baskijske poslaničke grupe, prokomentarisao nedavno zatvaranje jednih baskijskih novina, hapšenje njihovih glavnih urednika te njihove pritužbe o zlostavljanju tokom boravka u pritvoru. Govoreći o posjeti španskog Kralja Baskiji, on je rekao: "Kako se neko danas u Bilbao može fotografisati sa španskim Kraljem, kada je on vrhovni poglavar španske armije, odnosno, osoba koja komanduje mučiteljima, brani mučenje i nameće svoj monarhistički režim našem narodu putem mučenja i nasilja?" Podnosilac predstavke kasnije je osuđen na godinu dana zatvora zbog nanošenja teške uvrede Kralju. Njegove žalbe na presudu bile su neuspješne.

Pravo – član 10: Podnosilac predstavke je svoj komentar iznio u kontekstu javne debate od opšteg interesa. Polje slobodne procjene koje su vlasti uživale u ocjenjivanju da li je potrebna kazna koja mu je izrečena stoga je bilo veoma usko. Domaći sudovi smatrali su da su komentari podnosioca predstavke bili vrijednosni sudovi, a ne konstatacija činjenica. Međutim, takođe su iznijeli mišljenje da kontekst u kome su ti komentari saopšteni ne može opravdati njihovu ozbiljnost, imajući u vidu da su pritužbe na navodno mučenje odbačene na osnovu nedostatka dokaza. S tim u vezi, Sud je bio mišljenja da su se korišćene fraze mogle smatrati dijelom šire javne debate o potencijalnoj odgovornosti španskih snaga bezbjednosti u slučajevima zlostavljanja. Iako je istina da se jezik koji je koristio podnosilac predstavke mogao smatrati provokativnim, neophodno je imati u vidu da, čak i ako su neke riječi koje je podnosilac predstavke upotrijebio u svom komentaru po svojoj prirodi neprijateljske, nije bilo podsticanja na nasilje, i one nisu prerasle u govor mržnje. Nadalje, radi se o usmenim izjavama datim u toku konferencije za štampu, što je značilo da podnosilac predstavke nije imao priliku da ih preformuliše, drugačije izrazi ili povuče prije nego što su otišle u javnost. Ponavljajući svoju sudsku

praksu po pitanju prevelike zaštićenosti šefova država u republikanskim režimima, Sud je iznio mišljenje da su relevantni principi validni i kada je u pitanju monarhistički sistem. Činjenica da je Kralj bio neutralan u političkim debatama i njegova pozicija kao arbitra i simbola države nisu ga mogle štititi od kritika u vršenju zvaničnih dužnosti ili kao predstavnika države koju simbolizuje, naročito od onih koji legitimno osporavaju ustavne strukture te države, uključujući njen monarhistički režim. Osim toga, činjenica da Kralj po španskom Ustavu "ne podliježe odgovornosti", naročito u krivičnom pravu, ne može sama po sebi spriječiti otvorenu debatu o njegovoj mogućoj institucionalnoj odgovornosti, makar i simboličkoj, u okviru granica poštovanja njegovog ugleda kao pojedinca. Trebalo je primijetiti da se sporne primjedbe nisu ticale kraljevog ličnog života ili časti, pošto su se odnosile samo na kraljevu ustavnu odgovornost kao šefa i simbola državnog aparata i oružanih snaga. Na kraju, nijedna od okolnosti u ovom slučaju nije opravdavala izricanje tolike zatvorske kazne. Uz osuđujuću presudu podnosiocu predstavke u krivičnom pravu izrečena je i suspenzija glasačkog prava za vrijeme trajanja kazne, iako je političar. Zbog toga osuđujuća presuda i kazna izrečena podnosiocu predstavke nisu bile srazmjerne legitimnom cilju kom se težilo, odnosno zaštiti ugleda španskog Kralja, koja je zagarantovana španskim Ustavom.

Zaključak: utvrđena je povreda (jednoglasno).

Član 41: 20.000 eura na ime nematerijalne štete.

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava
Ovaj sažetak Sekretarijata ne obavezuje Sud.

Informatori o sudskoj praksi

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. godina.

Zvanični jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod urađen je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On nije obavezujući za Sud i Sud ne preuzima odgovornost za njegov kvalitet. Prevod se može preuzeti sa baze podataka o sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili sa bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud dostavio. Prevod se može reprodukovati za nekomercijalne svrhe pod uslovom da se navede puni naziv predmeta, sa gore navedenom izjavom o autorskim pravima i pominjanjem Fonda za ljudska prava. Ukoliko je namjera da se bilo koji dio ovog prevoda upotrijebi za komercijalne svrhe, molimo vas da se obratite na adresu publishing@echr.coe.int

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non

commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int